

Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve

Drejtoria e Profesioneve dhe Kualifikimeve Profesionale

STANDARDI I KUALIFIKIMIT PROFESIONAL

“KOPSHTARI”

Niveli III në KSHK¹, referuar nivelit III të KEK²

K-H5-III-24

Tiranë, 2024

¹ Korniza Shqiptare e Kualifikimeve

² Korniza Evropiane e Kualifikimeve

Përmbajtja

Emërtimi i kualifikimit	4
Kodi	4
Kohëzgjatja	4
Niveli	4
Qëllimi:	4
Kriteret e përgjithshme të pranimit:	4
Mundësitë e kualifikimit të mëtejshëm dhe të punësimit:	4
Ofruesit	4
Data e validimit.....	4
Data e miratimit	4
Variantet e mëparshme	4
STRUKTURA E KUALIFIKIMIT.....	5
Kompetenca të përgjithshme.....	5
H5-08-III-0043-24 Planifikimi dhe organizimi i punës në kopshtari	5
Rezultatet e të nxënit në njohuri	5
Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale.....	6
Kritere vlerësimi	6
H5-08-III-0044-24 Kushtet klimatike dhe tokësore	6
Rezultatet e të nxënit në njohuri	7
Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale.....	7
Kritere vlerësimi	7
H5-08-III-0045-24 Teknologjia e prodhimit të bimëve zbukuruese dhe dekorative.....	7
Rezultatet e të nxënit në njohuri	7
Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale.....	8
Kritere vlerësimi	8
H5-08-III-0046-24 Produktet përfundimtare të bimëve zbukuruese dhe dekorative	9
Rezultatet e të nxënit në njohuri	9
Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale.....	10
Kritere vlerësimi	10
H5-32-III-0013-24 Sipërmarrje dhe edukim karriere	10
Rezultatet e të nxënit në njohuri	10
Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale.....	11
Kritere vlerësimi	11
H5-31-III-0014-24 Komunikimi dhe etika profesionale	11
Rezultatet e të nxënit në njohuri	11
Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale.....	12
Kritere vlerësimi	12
	2

H5-08-III-0047-24 Siguria në punë dhe mbrojtja e mjedisit.....	12
Rezultatet e të nxënit në njohuri	12
Rezultatet e të nxënit në shprehi profesionale.....	13
Kriteret e vlerësimit	13
Njësitë e të nxënit, peshat dhe kodet përkatëse:.....	13
Modalitetet e vlerësimit	14
Informacion shtesë	14
SHËNIM	15

Emërtimi i kualifikimit	“KOPSHTARI”			Kodi K-H5-III-24
Kohëzgjatja	1500 orë nocionale	Niveli	III në KSHK, referuar nivelit III të KEK	
Qëllimi:	Qëllimi i kualifikimit profesional “Kopshtari”, niveli III në KSHK, referuar nivelit III të KEK, është të përgatisë punonjës të kualifikuar për rritjen dhe kultivimin e bimëve zbukuruese dhe dekorative. Ky kualifikim profesional mundëson rritjen e alternativave për t’u punësuar në veprimtaritë profesionale që lidhen drejtpërdrejtë me kopshtarinë, si dhe zhvillimin e personalitetit të individit për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon.			
Kriteret e përgjithshme të pranimit:	Në institucionet e arsimit profesional që ofrojnë kualifikim profesional në “Kopshtari” të nivelit III në KSHK, referuar nivelit III të KEK, kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë individët që: – kanë përfunduar kualifikimin profesional “Bujqësi”, nivelin II në KSHK, referuar nivelit II të KEK,; – janë në kushte shëndetësore që të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional. – Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë, institucionet përgjegjëse përgatit udhëzime të veçanta me kriteret e posaçme pranimi për këto shkolla.			
Mundësitë e kualifikimit të mëtejshëm dhe të punësimit:	Përfundimi me sukses i arsimit profesional në profilin “Kopshtari”, III në KSHK, referuar nivelit III të KEK, e pajis individin me Certifikatën profesionale dhe Supplementin përkatës, që përkon me nivelin e punonjësit të kualifikuar në këtë fushë profesionale në tregun e punës. Ky arsimim i jep mundësi individit t’i drejtohet tregut të punës për: t’u punësuar në ndërmarrje publike ose biznese private të kopshtarisë; të shërbyer në kopshte në zonat urbane dhe rurale; njësi të rritjes dhe tregtimit të bimëve të kopshtarisë, si dhe të vetëpunësohet në sipërmarrje individuale. Në përfundim të këtij niveli, individi ka mundësi për vazhdimin e arsimimit në nivelin IV në KSHK, referuar nivelit IV të KEK, (technik/menaxherial) të arsimit profesional (njëvjëçar) në drejtimin përkatës, për të fituar të drejtën e diplomës së “Maturës Shtetërore Profesionale”, me mundësi për vazhdimin e studimeve pas të mesme dhe universitare.			
Ofruesit	Ky kualifikim duhet të ofrohet nga ofrues të akredituar në zbatim të kuadrit ligjor në fuqi për arsimin dhe formimin profesional.			
Data e validimit	Korrik 2024			
Data e miratimit				
Variantet e mëparshme	H-II-06-14, H5-III-19			

STRUKTURA E KUALIFIKIMIT

Në përfundim të kualifikimit profesional “Kopshtari” niveli III në KSHK, referuar nivelit III të KEK, individit do të zotërojnë njohuritë profesionale të ndara sipas njësive të të nxënës të mëposhtme:

Kompetenca të përgjithshme

Rezultatet e të nxënës të kompetencave të përgjithshme janë të vlefshme për të gjitha njësitë e të nxënës.

1. Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme;
2. Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional;
3. Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më eficiente;
4. Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror;
5. Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale;
6. Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse për të ardhmen e tij;
7. Të tregojë vetëkontroll gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij;
8. Të organizojë drejt procesin e të nxënës të tij dhe të shfaqë gatishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës;
9. Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar;
10. Të vlerësojë dhe vetëvlerësojë nisur nga kritere të drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij;

H5-08-III-0043-24 Planifikimi dhe organizimi i punës në kopshtari

Rezultatet e të nxënës në njohuri

1. Të përshkruajë sektorët/nënsektorët e bujqësisë sipas karakteristikave të tyre;
2. Të përshkruajë zhvillimet e fundit në fushën e kopshtarisë;
3. Të klasifikojë llojet e bimëve zbukuruese dhe dekorative;
4. Të përshkruajë elementet kryesore të arkitekturës së peizazhit;
5. Të përshkruajë mënyrat e planifikimit të punës ditore, javore dhe mujore;
6. Të përshkruajë rëndësinë e organizimit të vendit të punës në mënyrë ergonomike;
7. Të shpjegojë mënyrën e përdorimit të mjeteve, materialeve dhe pajisjeve të punës, sipas funksionit;
8. Të shpjegojë mënyrat e kontrollit të gatishmërisë për punë të mjeteve dhe pajisjeve të punës;

9. Të përshkruajë mënyrat e pastrimit dhe mirëmbajtjes së mjeteve, pajisjeve dhe vendit të punës;
10. Të shpjegojë mënyrën e planifikimit të burimeve njerëzore sipas kualifikimeve përkatëse;
11. Të shpjegojë mënyrat e planifikimit të kohës dhe radhës së punës;
12. Të përshkruajë mënyrat e bashkëpunimit me eprorët dhe specialistë të tjerë të kopshtarisë;
13. Të përshkruajë mënyrat e raportimit tek eprori;

Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale

1. Të organizojë punën për realizimin e veprimtarive;
2. Të menaxhojë burimet e nevojshme për realizimin e punës;
3. Të dokumentojë dhe raportojë realizimin e detyrave sipas procedurave;

Kritere vlerësimi

- Kryen planifikimin dhe organizimin e një kopshti, sipas parimeve;
- Kryen menaxhimin dhe monitorimin e një kopshti, sipas parimeve;
- Organizon në mënyrë ergonomike vendin e punës;
- Përcakton detyrat dhe prioritetet e një plani prodhimi ditor, javor dhe mujor në përputhje me objektivat;
- Zbaton rregullat e higjienës së vendit të punës, sipas standardeve;
- Planifikon kohën dhe radhën e punës, sipas teknologjive të kultivimit të kulturave kopshtare;
- Planifikon mjetet, materialet dhe pajisjet e punës, sipas proceseve të punës dhe funksionit të tyre;
- Përzgjedh mjetet, materialet dhe pajisjet e punës, sipas proceseve të punës dhe funksionit të tyre;
- Kontrollon funksionalitetin e mjeteve dhe pajisjeve të punës, sipas manualeve të përdorimit;
- Kryen pastrimin dhe mirëmbajtjen e mjeteve, pajisjeve dhe vendit të punës, sipas procedurave;
- Planifikon burimet e nevojshme njerëzore sipas proceseve të punës dhe kualifikimit përkatës të tyre;
- Përzgjedh burimet e nevojshme njerëzore sipas proceseve të punës dhe kualifikimit përkatës të tyre;
- Zbërthen projektin e arkitekturës së peizazhit sipas rregullave;
- Përzgjedh bimët zbukuruese dhe dekorative për mbjellje, sipas projektit;
- Zbaton me korrektësi projektin e arkitekturës së peizazhit;
- Koordinon bashkëpunimin me eprorët dhe specialistë të tjerë të kopshtarisë, sipas rregullores së brendshme;
- Dokumenton në mënyrë periodike punën e kryer, sipas formateve përkatëse;
- Raporton në mënyrë periodike për realizimin e detyrave, sipas formateve përkatëse;

H5-08-III-0044-24 Kushtet klimatike dhe tokësore

Rezultatet e të nxënit në njohuri

1. Të përshkruajë ndikimin e kushteve klimatike në kultivimin e bimëve të kopshtarisë;
2. Të shpjegojë veprimin e faktorëve ekologjikë në rritjen e bimëve;
3. Të përshkruajë faktorët agrometeorologjikë që ndikojnë në rritjen dhe zhvillimin e bimëve;
4. Të përshkruajë teknologjinë digjitale për matjen dhe regjistrimin e parametrave agrometeorologjikë;
5. Të përshkruajë masat mbrojtëse ndaj dukurive ekstreme klimatike në kultivimin e bimëve të kopshtarisë;
6. Të shpjegojë llojet e tokave, cilësitë fiziko - kimike dhe karakteristikat e tyre;
7. Të përshkruajë mënyrat e marrjes së mostrave të tokës dhe teknikat e mostrimit;
8. Të shpjegojë rëndësinë e krahasimit të rezultateve të analizave me standardet përkatëse;
9. Të shpjegojë parimet bazë të kullimit dhe format e kullimit të tokave;
10. Të përshkruajë sistemet e ujitjes së bimëve;

Rezultatet e të nxënit në shprehje profesionale

1. Të analizojë kushtet klimatike për kulturat e kopshtarisë;
2. Të analizojë kushtet tokësore dhe ujore për kulturat e kopshtarisë;

Kritere vlerësimi

- Përcakton kushtet mjedisore të nevojshme për kultivimin e bimëve të kopshtit, sipas kërkesave të bimëve;
- Grumbullon dhe analizon informacionin klimatik sipas mënyrave përkatëse;
- Kryen matje dhe regjistrime digjitale/analoge të parametrave klimatikë, sipas teknikave përkatëse;
- Krahason të dhënat e parametrave klimatikë me kërkesat e bimëve të kopshtarisë për të vlerësuar kushtet e përshtatshme për kultivim;
- Përzgjedh bimët e kopshtarisë sipas karakteristikave të klimës, tokës dhe ujit;
- Analizon llojet e tokave sipas karakteristikave të tyre;
- Merr mostrat e tokës për analiza, sipas teknikave përkatëse;
- Krahason të dhënat e laboratorit mbi cilësitë fiziko - kimike të tokës, sipas kërkesave të bimëve të kopshtarisë;
- Krahason faktorët hidrologjikë (reshjet, rrjedhjet, infiltrimi, evapotranspirimi) që ndikojnë në kultivimin e bimëve të kopshtarisë, sipas kërkesave të tyre;
- Ndërton një sistem kullimi, sipas standardeve;
- Sistemon kopshtin, sipas procedurës dhe projektit;
- Ndërton një sistem ujitje, sipas llojit të bimëve të kopshtarisë;
- Zbaton masat mbrojtëse ndaj dukurive ekstreme klimatike (thatësi, përmytje, ngrica, breshër, zjarre etj.) për kultivimin e bimëve të kopshtarisë;

H5-08-III-0045-24 Teknologjia e prodhimit të bimëve zbukuruese dhe dekorative

Rezultatet e të nxënit në njohuri

1. Të përshkruajë zhvillimin e kopshteve në periudha të ndryshme kohore;
2. Të përshkruajë rëndësinë dhe vlerat e kopshtarisë;
3. Të përshkruajë rëndësinë e renditjes së bimëve të kopshtarisë sipas kërkesave të tyre;
4. Të përshkruajë rëndësinë e kombinimit të bimëve të kopshtit për shfrytëzimin racional të tokës;
5. Të shpjegojë klasifikimin e kopshteve sipas përdorimit dhe destinacionit;
6. Të përshkruajë rolin dhe elementët përbërës të hapësirave të gjelbra;
7. Të përshkruajë teknologjitë e kultivimit të bimëve të kopshtarisë;
8. Të shpjegojë llojet e bimëve zbukuruese dhe dekorative një, dy dhe shumëvjeçare si dhe përdorimin e tyre;
9. Të përshkruajë mjediset e mbrojtura në të cilat organizohet prodhimi i bimëve zbukuruese dhe dekorative;
10. Të përshkruajë kultivimin dhe llojet kryesore të tapeteve të barit;
11. Të përshkruajë kultivimin dhe llojet kryesore të mureve të gjelbër;
12. Të përshkruajë llojet, karakteristikat dhe mënyrat e rritjes së bimëve zbukuruese për ambiente të brendshme;
13. Të shpjegojë hapat për ndërtimin dhe zbatimin e projekteve të thjeshta për krijimin e hapësirave të gjelbra;
14. Të shpjegojë llojet e plehrave, sipas mënyrës së përdorimit;
15. Të përshkruajë mënyrën e sistemit të tokës për krijimin e kopshtit;
16. Të përshkruajë sistemet e kullimit dhe ujitjes së tokës për kultivimin e bimëve të kopshtit;
17. Të përshkruajë sistemet e ndriçimit dhe vendosjen e elementëve të tjerë në kopsht;
18. Të përshkruajë kushtet e nevojshme për krijimin e habitateve të jetës së egër në kopsht;
19. Të përshkruajë punimet përgatitore për ngritjen e farishtës të prodhimit të fidanëve;
20. Të përshkruajë punimet përgatitore për ngritjen e fidanishtes për prodhimin e fidanëve;
21. Të përshkruajë proceset e punës për përgatitjen e fidanëve sipas standardeve;
22. Të përshkruajë teknikat për punimet përgatitore të tokës për mbjelljen e farës/fidanëve;
23. Të përshkruajë shërbimet agroteknike që kryhen në farishte/fidanishte të kopshtit;
24. Të përshkruajë cilësitë fiziko-kimike të materialit mbjellës;
25. Të përshkruajë teknikat e shartimit të bimëve të kopshtarisë;
26. Të përshkruajë mënyrat për punimet bazë dhe ato përgatitore të tokës për mbjellje;
27. Të përshkruajë mënyrat dhe teknikat për mbjelljen e farave dhe fidanëve në vendin e përhershëm;
28. Të përshkruajë shërbimet agroteknike që kryhen për mirëmbajtjen e hapësirave të gjelbra;
29. Të përshkruajë teknikën e përpunimit të plehrave organike dhe kompostimit të mbetjeve bimore të kopshtit;

Rezultatet e të nxënit në shprehi profesionale

1. Të zbatojë projektin për ngritjen e kopshtit;
2. Të zbatojë teknologjinë e kultivimit të bimëve të kopshtit;
3. Të kryejë shërbime mirëmbajtjeje në kopsht;

Kritere vlerësimi

- Përcakton vendin për ngritjen e kopshtit sipas kushteve të terrenit;

- Përzgjedh bimët e kopshtit sipas qëllimit të kultivimit, përdorimit dhe kërkesave të tyre;
- Kombinon bimët e kopshtit për shfrytëzimin racional të tokës sipas projektit;
- Planifikon hapësirat e gjelbra për shfrytëzimin racional të tokës sipas projektit;
- Krijon skica për ngritjen e një kopshti të thjeshtë sipas projektit;
- Zbaton projekte të thjeshta për krijimin e hapësirave të gjelbra, sipas qëllimit të shfrytëzimit të tyre;
- Pastron dhe sistemon vendin për ngritjen e kopshtit sipas procedurës dhe projektit;
- Përzgjedh teknologjitë e kultivimit të bimëve të kopshtarisë, sipas llojit të bimëve;
- Zbaton teknologjitë e kultivimit të bimëve të kopshtarisë sipas llojit të tyre;
- Zbaton teknologjitë e kultivimit të tapeteve të barit, sipas projektit;
- Zbaton teknologjitë e kultivimit të mureve të gjelbra, sipas projektit;
- Vendos ndriçimin dhe elementë të tjerë në kopsht, sipas projektit;
- Krijon hapësirat e nevojshme për habitate të jetës së egër në kopsht, sipas projektit;
- Kryen punimet përgatitore për ngritjen e farishtes/fidanishtes së prodhimit të fidanëve sipas teknologjisë;
- Sharton bimët e kopshtarisë sipas teknikave përkatëse;
- Përgatit fidanët e kopshtarisë sipas standardeve;
- Zbaton teknikat për punimet e tokës shoqëruar me plehërim organik dhe mineral për mbjelljen e farës/fidanëve;
- Përzgjedh materialin mbjellës (farë, fidanë) sipas cilësive specifike;
- Mbjelet fara dhe fidanë në vendin e përhershëm, sipas teknikave dhe projektit;
- Kryen punimet plotësuese të tokës në kopsht sipas teknikave përkatëse;
- Përzgjedh plehrat sipas mënyrës së përdorimit;
- Kryen plehërimin plotësues me plehra organike dhe minerale sipas kërkesave dhe teknikës përkatëse;
- Kryen ujëtimin e bimëve sipas nevojave;
- Kryen shërbimet agroteknike për mirëmbajtjen e hapësirave të gjelbra sipas kërkesave;
- Kryen krasitjen e bimëve të kopshtit sipas teknikave përkatëse;
- Kryen trajtime kundër sëmundjeve dhe dëmtuesve në kopsht sipas protokolleve;
- Komposton plehrat organike dhe mbetjet bimore të kopshtit sipas teknikave;

H5-08-III-0046-24 Produktet përfundimtare të bimëve zbukuruese dhe dekorative

Rezultatet e të nxënimit në njohuri

1. Të shpjegojë mënyrat, teknikat dhe kohën e marrjes së luleve, pjesëve vegjetative dhe farës;
2. Të përshkruajë teknikat e grumbullimit të produktit;
3. Të shpjegojë rëndësinë e përpunimit të produkteve kopshtare;
4. Të përshkruajë procese të thjeshta të përpunimit të produkteve të kopshtarisë;
5. Të përshkruajë mënyrën e krijimit të buqetave me lule të freskëta/thata;
6. Të shpjegojë mënyrat e tharjes së luleve dhe bimëve dekorative;
7. Të përshkruajë teknikat e vjeljes së farës;

8. Të shpjegojë mënyrat e pastrimit dhe seleksionimit sipas llojit të produktit;
9. Të përshkruajë llojet dhe mënyrat e ambalazhimit dhe etiketimit të produktit;
10. Të shpjegojë mënyrat e transportit të sigurt të prodhimeve të kopshtarisë;
11. Të shpjegojë kushtet e magazinimit dhe e ruajtjes së produktit;
12. Të argumentojë rëndësinë e kontrollit digjital të parametrave për ruajtjen e produktit;
13. Të shpjegojë masat mbrojtëse ndaj dëmtuesve të produktit në ruajtje.

Rezultatet e të nxënit në shprehi profesionale

1. Të zbatojë teknikat e vjeljes;
2. Të përgatitë produkte përfundimtare të kopshtit;
3. Të monitorojë kushtet e magazinimit;

Kritere vlerësimi

- Zbaton teknikat e marrjes së luleve dhe pjesëve vegjetative;
- Zbaton teknikat e vjeljes së farës/copave;
- Kryen pastrimin dhe seleksionimin sipas llojit të produktit;
- Grumbullon, ambalazhoni dhe etiketoni produktet kopshtare sipas standardeve;
- Krijon buqeta me lule të freskëta dhe të thata sipas kërkesës;
- Kryen tharjen e luleve dhe bimëve sipas teknikave përkatëse;
- Monitoron kushtet e magazinimit dhe të ruajtjes së produktit sipas standardeve;
- Transporton prodhimet e kopshtarisë, sipas standardeve;
- Kontrollon në mënyrë digjitale/analoge parametrat për ruajtjen e produktit, sipas standardeve;
- Zbaton masat mbrojtëse ndaj dëmtuesve të produktit në ruajtje sipas protokolleve;

H5-32-III-0013-24 Sipërmarrje dhe edukim karriere

Rezultatet e të nxënit në njohuri

1. Të përshkruajë parimet bazë të kodit të punës dhe legjislacionin përkatës lidhur me aktivitetin që kryen;
2. Të shpjegojë format dhe mënyrat e përpilimit dhe arkivimit të dokumentacioneve;
3. Të shpjegojë mënyrat e llogaritjeve të materialeve të punës;
4. Të përshkruajë mënyrat e hartimit të grafikut të punës;
5. Të shpjegojë mënyrat e regjistrimit të të dhënave për faturat dhe ofertat;
6. Të argumentojë rëndësinë e informimit nga tregu për çmimet dhe cilësinë e mjeteve, materialeve, pajisjeve dhe produkteve;
7. Të shpjegojë elementët e llogaritjes së kostos së mjeteve, materialeve dhe pajisjeve të punës;
8. Të shpjegojë mënyrat e përgatitjes së një oferte për produktet që do të ofrojnë;
9. Të shpjegojë mënyrat e blerjes së mjeteve, materialeve, dhe pajisjeve të nevojshme;
10. Të shpjegojë teknikat e marketingut për produktet kopshtare;
11. Të përshkruajë llojet e institucioneve financiare dhe shërbimet e tyre;
12. Të përshkruajë nocionin e të ardhurave dhe shpenzimeve në kopshtari;

13. Të përshkruajë mënyrat e analizimit të vetvetes;
14. Të përshkruajë metodat e zhvillimit profesional dhe të karrierës;
15. Të argumentojë rëndësinë e teknologjisë bashkëkohore për proceset e punës në specialitetin e kopshtarisë;
16. Të përshkruajë mënyrat e transmetimit në kohë tek bashkëpunëtorët të njohurive dhe aplikimin e teknikave të reja në punë;
17. Të argumentojë rëndësinë e pjesëmarrjes në panaire dhe ekspozita;
18. Të përshkruajë llojet e trajnimeve dhe kurseve teknike.

Rezultatet e të nxënit në shprehi profesionale

1. Të zbatojë detyra administrative dhe tregtare;
2. Të zbatojë teknikat e marketingut;
3. Të zhvillohet profesionalisht;

Kritere vlerësimi

- Zbaton legjislacionin tatimor, kodin e punës dhe legjislacionin e fushës;
- Plotëson planin e punës në përputhje me detyrën e dhënë;
- Kryen llogaritje të thjeshta ekonomike sipas rregullave;
- Zbaton grafikun e punës, sipas proceseve;
- Kryen blerjen e mjeteve, materialeve, dhe pajisjeve të nevojshme sipas nevojës;
- Zbaton teknikat e marketingut për prodhimet kopshtare;
- Plotëson dokumentacionin për bashkëpunimet me institucionet financiare dhe shërbimet e tyre;
- Përgatit oferta për produktet referuar çmimeve aktuale të tregut;
- Regjistron të dhënat e faturave të shitjes dhe marrjes së porosive sipas kërkesës;
- Llogarit çmimin përfundimtar për prodhimet sipas rregullave;
- Merr informacion nga tregu për çmimet dhe cilësinë e inputeve bujqësore;
- Kryen vazhdimisht trajnime për zhvillimin profesional dhe të karrierës;
- Merr pjesë vazhdimisht në panaire dhe ekspozita në fushën e kopshtarisë;
- Përdor teknologjinë bashkëkohore për proceset e punës në kopshtari, sipas rregullave;
- Informon në kohë bashkëpunëtorët për zbatimin e teknikave të reja në kopshtari;

H5-31-III-0014-24 Komunikimi dhe etika profesionale

Rezultatet e të nxënit në njohuri

1. Të shpjegojë mënyrat e dhënies/marrjes së informacionit për problemet dhe të rejtat e ditës;
2. Të shpjegojë metodat e komunikimit;
3. Të argumentojë zbatimin e parimeve të punës në grup;
4. Të shpjegojë rregullat bazë të komunikimit verbal dhe jo verbal;
5. Të shpjegojë kodin e etikës profesionale;
6. Të përshkruajë metodat e zgjidhjes së problemeve dhe mendimit kritik;
7. Të përshkruajë mënyrat e bashkëpunimit më eprorët dhe kolegët;
8. Të shpjegojë përdorimin e TIK në komunikimin me të tjerët;

9. Të argumentojë përdorimin e terminologjisë profesionale;
10. Të argumentojë rëndësinë e respektimit të barazisë gjinore, racore, kombëtare, kulturore, fetare etj..

Rezultatet e të nxënit në shprehi profesionale

1. Të zbatojë teknikat e komunikimit;
2. Të zbatojë kodin e etikës;
3. Të zbatojë terminologjinë profesionale të kopshtarisë;

Kritere vlerësimi

- Merr informacion të vazhdueshëm mbi problemet dhe të rejat e ditës;
- Zbaton parimet e punës në grup;
- Zbaton rregullat e komunikimit verbal dhe jo verbal me eprorët dhe kolegët;
- Zbaton teknikat e komunikimit për të arritur një komunikim efektiv;
- Zbaton kodin e etikës në mënyrë korrekte;
- Zbaton teknikat për zgjidhjen e problemeve dhe mosmarrëveshjeve;
- Bashkëpunon me eprorët dhe kolegët sipas rregullores së brendshme;
- Përdor saktë terminologjinë profesionale
- Zbaton parimet e barazisë gjinore, racore, kombëtare, kulturore, fetare etj.

H5-08-III-0047-24 Siguria në punë dhe mbrojtja e mjedisit

Rezultatet e të nxënit në njohuri

1. Të shpjegojë rëndësinë e zbatimit të legjislacionit në fuqi për sigurimin teknik dhe ruajtjen e mjedisit;
2. Të përshkruajë rregullat për mbrojtjen e mjedisit dhe standardet ekologjike;
3. Të përshkruajë masat e sigurisë në punë;
4. Të shpjegojë mënyrën e përdorimit të pajisjeve të mbrojtjes personale dhe kolektive;
5. Të shpjegojë mënyrën e asgjësimit të produkteve të dëmshme;
6. Të përshkruajë sinjalistikën në mjediset e punës;
7. Të përshkruajë rëndësinë e zbatimit të planit të evakuimit në raste emergjence;
8. Të përshkruajë rregullat e shpëtimit dhe mbrojtjes ndaj zjarrit;
9. Të rendisë llojet e mjeteve të ndihmës së parë;
10. Të përshkruajë mënyrën e dhënies së ndihmës së parë në rast aksidenti;
11. Të përshkruajë mënyrën e raportimit sipas rastit të personat përgjegjës për mosfunksionimin e mjeteve dhe pajisjeve të punës;
12. Të përshkruajë mënyrën e grumbullimit, largimit, përpunimit dhe përdorimit të përshtatshëm të mbetjeve kopshtare në përputhje me rregulloret për mbrojtjen e mjedisit;
13. Të përshkruajë rregullat e sigurisë për ruajtjen dhe magazinimin e materialeve që rrezikojnë ndotjen e mjedisit;
14. Të përshkruajë mënyrën e menaxhimit të mbetjeve kimike të përdorura në proceset e punës;

15. Të përshkruajë përdorimin në mënyrë racionale të burimeve ujore për zhvillim të qëndrueshëm;
16. Të shpjegojë mënyrën e zbatimit të protokolleve në raste endemie dhe pandemie;
17. Të përshkruajë rregullat e higjienës personale dhe të pajisjeve mbrojtëse në punë;
18. Të përshkruajë proceset bujqësore për të përdorur energji dhe materiale në përputhje me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm dhe mbrojtjes së mjedisit.

Rezultatet e të nxënit në shprehi profesionale

1. Të zbatojë standardet e sigurimit teknik në punë;
2. Të zbatojë procedurat për mbrojtjen e shëndetit;
3. Të zbatojë procedurat për mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm;

Kriteret e vlerësimit

- Zbaton legjislacionit në fuqi për sigurimin teknik;
- Zbaton rregullat për mbrojtjen e mjedisit dhe standardet ekologjike;
- Kontrollon funksionalitetin e mjeteve dhe pajisjeve të sigurimit teknik, sipas manualeve;
- Raporton sipas rastit te personat përgjegjës për mosfunksionimin e mjeteve dhe pajisjeve të sigurimit teknik;
- Përdor pajisjet e MZSH sipas rregullave;
- Respekton sinjalistikën përkatëse sipas rregullores së brendshme;
- Zbaton masat e sigurisë në punë sipas legjislacionit;
- Zbaton rregullat për parandalimin e aksidenteve sipas legjislacionit;
- Zbaton procedurat për dhënien e ndihmës së parë;
- Zbaton procedurat për evakuim në rast emergjencash;
- Zbaton protokollat e duhura në rastet e gjendjes së jashtëzakonshme;
- Zbaton rregullat e higjienës personale dhe të pajisjeve mbrojtëse në punë;
- Zbaton procedurat e mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm;
- Përdor në mënyrë efikase burimet: ujë, energji, etj.;
- Zbaton procedurat për ndarjen e mbetjeve kopshtare sipas llojit;
- Përdor pajisjet e mbrojtjes personale dhe kolektive sipas manualeve;
- Zbaton rregullat e shpëtimit dhe mbrojtjes ndaj zjarrit;
- Kryen grumbullimin, largimin dhe përpunimin e mbetjeve të prodhimit në përputhje me rregulloret për mbrojtjen e mjedisit;
- Zbaton rregullat e sigurisë për ruajtjen dhe magazinimin e materialeve që rrezikojnë ndotjen e mjedisit;

Njësitë e të nxënit, peshat dhe kodet përkatëse:

Nr.	Njësi të nxëni	Peshat në %	Kodet
1	Planifikimi dhe organizimi i punës në kopshtari	20	H5-08-III-0043-24

2	Kushtet klimatike dhe tokësore	15	H5-08-III-0044-24
3	Teknologjia e prodhimit të bimëve zbukuruese dhe dekorative	30	H5-08-III-0045-24
4	Produktet përfundimtare të bimëve zbukuruese dhe dekorative	15	H5-08-III-0046-24
5	Sipërmarrje dhe edukim karriere	5	H5-32-III-0013-24
6	Komunikimi dhe etika profesionale	6	H5-31-III-0014-24
7	Siguria në punë dhe mbrojtja e mjedisit	9	H5-08-III-0047-24
Totali		100	

Modalitetet e vlerësimit

Me vlerësim kuptojmë procesin gjatë të cilit mblidhen të dhëna dhe gjykohet për vlerën e arritjes së një rezultati të nxëni (RN), mbi bazën e kriterëve të caktuar.

Për vlerësimin mund të përdoren një shumëllojshmëri metodash standarde dhe inovatore.

Individi i nënshtrohet vlerësimit të vazhduar, përmbledhës dhe vlerësimit përfundimtar për kualifikimet formale që ofrohen në ofrues të akredituar.

Individi vlerësohet për shkallën e përvetësimit të kompetencave të përgjithshme dhe profesionale, të nevojshme për të punuar në veprimtari të ndryshme profesionale që operojnë në fushën përkatëse dhe vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së RN për realizimin e tërësisë së proceseve duke mbajtur evidenca për qëllime dokumentimi.

Realizimi i pranueshëm do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të specifikuar.

Dhënia e rezultatit të vlerësimit bëhet sipas kuadrit ligjor në fuqi.

Kompetencat e përgjithshme vlerësohen të integruara si pjesë e vlerësimit të njësive të të nxënit. Individi i lind e drejta të certifikohet për njësitë të nxëni specifike, si një kualifikim i pjesshëm sipas kuadrit ligjor në fuqi.

Informacion shtesë

Kualifikimet e plota ose të pjesshme profesionale mund të përftohen nëpërmjet këtyre formave:

- ndjekjes së arsimit profesional me bazë shkollën;
- ndjekjes së kurseve profesionale, ku përfshihen edhe praktikat profesionale në ndërmarrje apo forma të tjera të mësimnxënies praktike;
- regjistrimit si nxënës, duke u punësuar në një ndërmarrje (forma e dyfishtë);
- njohjes të të nxënit të mëparshëm informal dhe joformal;
- njohjes të të nxënit të përfutur jashtë vendit;
- formave të tjera të përcaktuara me ligj

SHËNIM

Shpjegime të kodit të kualifikimit: **K-H5-III-24**

K - Kualifikim

H - Shkronja që identifikon drejtimin e kualifikimit

5 - Numri që identifikon profilin e kualifikimit përkatës

III - Shifra që identifikon nivelin sipas KSHK

24 - Shkurtimi i vitit kalendarik kur është hartuar/rishikuar kualifikimi

Shpjegime të kodit të njësisë së të nxënit: **H5-08-III-0043-24**

H5 - Shkronja që identifikon drejtimin dhe profilin e kualifikimit

08 - Numri që identifikon orientimin e Njësisë së të Nxënit

III - Shifra që tregon nivelin e Njësisë së të Nxënit në strukturën e KSHK

0043 - Numri rritës progresiv që tregon gjendjen e Njësive të të Nxënit në ditën e hartimit përkatës

24 - Shkurtimi i vitit kalendarik kur është hartuar/rishikuar Njësia e të Nxënit